

Kurs STV 4312: Politiske konfliktlinjer og valg

Kursleder: Oddbjørn Knutsen

Tid og sted: Onsdagene 10.15-12.00, Rom 847.

Første forelesning: 19. januar

Kursets formål: Kurset tar sikte på å gi en oversikt over forskningstradisjoner om partipolitiske konfliktlinjer og å presentere sentrale funn fra longitudinelle komparative studier om temaet, særlig fra vesteuropeiske land. Første del av kurset tar opp studier av sammenhengen mellom sosialstrukturelle variabler og partivalg, mens andre del tar opp holdninger, verdier og ideologi som partipolitiske konfliktlinjer. I tillegg til forelesningene vil det bli satt av om lag to dobbelttimer til diskusjon av kursoppgaver.

Forelesningsplan:

1. gang: Om studier av velgeratferd. Hva er en konfliktlinje? Kan vi skille mellom strukturelle og ideologiske konfliktlinjer? Politiske partier og partifamilier i Vest Europa

Litteratur: Evans 2004: kap. 1 og 2); Kriesi (1998: 165-168); Knutsen & Scarbrough (1995: 492-500); Knutsen (2004: kap 1)

Anbefalt: Bartolini & Mair (1990); Inglehart (1977: kap. 7); Knutsen (1988a); Lane & Ersson (1999: 41-44); Lipset & Rokkan (1967a); Skaare (1998); Zuckerman (1975; 1982); Aardal (1994)

2. gang: De strukturelle konfliktlinjene i Vest Europa og fastfrysingshypotesen.

Litteratur: Dalton, Beck & Flanagan (1984); Dalton, Flanagan & Beck (1984a); Evans (2004: kap. 3); Mair (2001); Rose & Urwin (1969: 7-31)

Anbefalt: Karvonen & Kuhnle (2001); Lane & Ersson (1997); Lipset & Rokkan (1967a); Maquire (1983); Mair (1997: kap. 1-5); Rose & Urwin (1970)

3. gang: Ulike måter å analysere sammenhengen mellom sosial struktur og partivalg på. Hovedperspektiver fra komparative sammenstillinger av nasjonsspesifikke studier.

Litteratur: Franklin, Mackie, Valen m. fl. (red.) (1992: 1,2,19,20)

Anbefalt: Dalton, Flanagan & Beck (red.) (1984b: kap. 2-14); Franklin, Mackie, Valen m. fl. (1992: kap. 3-8, 10,12); Lipset & Rokkan (red.) (1967b: kap. 1-8); Rose (1974a); Rose (red.) (1974b: kap. 2-8, 10, 12)

4. gang: Sosial klasse: Klassestemmegivning. Utdanning og stemmegivning

Litteratur: Manza, Hout & Brooks (1995); Nieuwbeerta (1995: kap. 1-4, 6); Nieuwbeerta & Ultee (1999); Kitschelt (1994: 8-30); Knutsen (2004: kap 5).

Anbefalt: Alford (1967); Clark & Lipset (1991); Clark & Lipset (red.) (2001); Clark, Lipset & Rempel (1993); Crewe (1986); Evans (red.) (1999); Heath, Jowell & Curtice (1987); Hout, Brooks & Manza (1993); Kitschelt (1993); Pakulski (1993); Weakliem (1991; 1995)

5. gang: Utviklingen av den religiøse konfliktlinjen i vesteuropeiske land

Litteratur: Knutsen (2004: kap. 2 og 3)

Anbefalt: Broughton & ten Napel (red.) (2000); Dalton (1990; 1996: 176-185); Hanley (red.) (1994).

6. gang: *Kjønn og offentlig versus privat sektor som partipolitisk konfliktlinjer.*

Sosial klasse, sektor og kjønn som partipolitiske skillelinjer i Skandinavia.

Litteratur: Inglehart & Norris (2000); Knutsen (2001, 2002; 2004: kap. 6)

Anbefalt: Iversen & Wren (1998); Hoel & Knutsen (1989); Manza & Brooks (1998); Mayer & Smith (1985); Norris (1999); Oskarsson (1995); Studlar, McAllister & Hayes (1998); Togeby (1994)

7. gang: *Verdibaserte konfliktlinjer og rasjonelle valg. Fra strukturelle til verdibaserte konfliktlinjer?*

Litteratur: Evans (2004: kap. 4); Knutsen (1995a); Knutsen & Scarbrough (1995); Kriesi (1998)

Anbef.: Inglehart (1977: kap. 7-9; 1984); Knutsen (1988b; 1995b)

8. gang: *"Issue salience"-teori og partiprogrammer som data for konfliktlinjer*

Litteratur: Budge (1994, 2001); Budge & Bara (2001); Klingemann, Hofferbert & Budge (1994)

Anbefalt: Budge, Robertson & Hearl (red.) (1987); Budge et al. (2001); Klingemann, Hofferbert & Budge (1994); Laver & Budge (red.) (1991).

9. gang: *Dimensjonsanalyser for å forklare valgferd og partikonkurransen. Romlige modeller ("spatial models") basert på velgernes vurderinger av politiske partier*

Litteratur: Budge & Farlie (1978); Listhaug, Macdonald & Rabinowitz (1990)

Anbefalt: Budge & Farlie (1977: Part I-III); Converse & Valen (1971); Nannestad (1984); Rusk & Borre (1976)

10. gang: *Politikkdefinerte rom, partistrategier og verdibaserte konfliktlinjer i post-industrielle samfunn.*

Litteratur: Evans (2004: 92-102); Kitschelt (1994: 30-37; 1995: 13-28); Knutsen (1989)

Anbefalt: Budge & Farlie (1977: Part IV); Inglehart (1997: kap. 8); Kitschelt (1994; kap. 4; 1995: kap. 2-7); Knutsen (2000).

11. gang: *Retningsmodellen. Teori og komparative studier*

Litteratur: Evans (2004: 102-117); Listhaug, Macdonald & Rabinowitz (1994); Rabinowitz & Macdonald (1989);

Anbefalt: Gilljam (1997); Macdonald & Rabinowitz, (1993, 1999); Macdonald, Listhaug & Rabinowitz, (1991); Macdonald, Rabinowitz & Listhaug (1995; 1998a; 1998b); Rabinowitz, Macdonald & Listhaug (1991); Westholm (1997); Aarts,

12. gang: *Oppsummering: Konfliktlinjer i endring.*

Litteratur: Evans (2004: kap. 8 og 9); Knutsen (2004: kap. 7)